

Pöördumine bussijuhtide poole.

Transpordi Ametiühing (ETTA) taunib käsunduslepingute sõlmimist ja teisi skeemitamisi bussiettevetes.

Tulenevalt ettevõtete vahel toimuvast teravast konkurentsist ning olukorrast, kus tänaseks on puudu palju bussijuhte ja töötasu ei ole vastavuses tehtava töö ja vastutusega on vajalik, et kõik ettevõtted käituksid vastutustundlikult ja täidaksid seadusest tulenevaid ning sektoris kehtestatud reegleid. Seoses sellega pöördume bussijuhtide poole, et te nõuaksite oma tööandjalt korrektse töölepingu sõlmimist ja ei nõustuks tööandja poolt propageeritavate käsunduslepingute ja muude skeemidega. Nõustudes käsunduslepingu ja muude skeemidega võib bussinduse hangete turul tekkida olukord, kus kaovad ära vastutustundlikud ettevõtted.

Miks käsundusleping ei ole bussijuhile?

Töölepingu seadus (TLS) § 1 lg 2 sätestab, et kui isik teeb teisele isikule tööd, mille tegemist võib vastavalt asjaoludele oodata üksnes tasu eest, eeldatakse, et tegemist on töölepinguga. See tähendab, et kuigi võlaõiguses kehtib lepinguvabadus ehk lepingupooled võivad sõlmida mistahes lepinguid, ei ole töö tegemisega tekkiv õigussuhe siiski pelgalt töö andja ja töö tegija reguleerida. Et töö tegija on võrreldes töö pakkujaga nõrgemal positsioonil, on seadusandja andnud töö tegijale garantii, et töö tegemiseks sõlmitud leping loetakse eelduslikult alati töölepinguks. Eelduslikkust tuleb mõista nii, et kui töösuhete pinnalt tekib vaidlus või kui töötaja nõuab endale töösuhetest tulenevaid õigusi, peab tööandja tõendama, et poolte vahel ei ole sõlmitud tööleping, vaid tegemist on teenuse osutamisega käsunduslepingu alusel.

Töölepingut eristab käsunduslepingust eelkõige see, et töölepingu alusel töötav töötaja allub tööandja juhtimisele ja kontrollile, ta ei saa ise valida töö tegemise aega ega viisi, ta peab täitma tööandja korraldusi ja alluma töökorralduse reeglitele. Reisijate liinivedu toimub kindlatel marsruutidel sõiduplaani järgi, bussijuhtidele on koostatud tööajakavad, nad on kohustatud täitma bussiettevette korraldusi ja juhiseid, mh piletite müümise, tankimise, kütusenormide jms kohta ehk neil puudub vabadus ise otsustada, kuidas oma tööd korraldada nii töö tegemise aja kui viisi osas. Seega ei ole ETTA hinnangul töö iseloomust tulenevalt isegi võimalik bussijuhil reisijate liiniveol töötada muud liiki lepingu kui töölepingu alusel. Praktikas on olnud juhused, kus bussiettevetes töölepingu alusel töötava bussijuhi ja käsunduslepingu alusel nn teenust osutava bussijuhi lepingu tingimused bussijuhi kohustuste osas on identsed, sh ametijuhendid, töökorralduse reeglid jne. Eeltoodud põhjustel ei ole tööandja võimeline töövaidlusorganist tõendama, et bussijuht osutab nn reisijateveo teenust, mitte ei tööta töölepingu alusel.

Lisaks ülaltoodule ei saa käsunduslepinguga töötavad bussijuhid näiteks puhkust ja haigestumise korral töövõimetuse hüvitist.

ETTA kutsub kõiki bussijuhte üles oma õiguste eest seisma ning on valmis neid vajadusel konsulteerima ja informeerima.

ETTA abistab oma liikmeid konkreetses töövaidlustes, koostades töövaidlusavaldusi ning esindades töötajaid töövaidlusorganist.

ETTA koordinaatorid:

Aare Kübarsepp 56677752

Tarmo Kahem 56077000

Urmas Pärigma 56739084